

Vyriešil s uspechom základne úlohy príchodu od kapitalizmu ku socialismu, a vybudoval socialismus. Pracujúci lud Československej socialistickej republiky, s radosťou nastupoval do práce pri deň III. pátračnice, slávnostne s hudbou na svoje pracoviská a začal pracovať na všetkých pracoviskach za socialistickým zaväzáním s prísľubom splniť III. pátračny plán za štyri roky.

Ždravotná prehliadka proti
TBC.

Socialistický štát chce mať aj zdravé obyvateľstvo, aže sa stara o lud vidieť aj stohu že boli všetia občania prehliadnuti röntgenovym prístrojom proti tuberkolóze, násť malých občania t.j. dieťať sú stále pod kontrolu lekárov, jedine starší občania sú sami sami nevedia že často krát mnohý v sebe skryvajú tito zákerne choroby TBC. (tuberkolózu). V záujme ničenia tejto plagi ludstva bola tu v našej obci Röntgenicka pojardna kolona protituberkolozná, dňoch 6-7. januára sa dali všetia občania prehliadnuti. Proti tuberkolozná kolona porostávala z dvoch veľkých kritých vorov, bola umiestnená na veľmi výhodnom mieste na brhu pri elektrickej rozvodne, (transformátore). Je pravdou že v minulosti nikomu ani na úm neprislo vyhlásiť tejto záhubnej chorobe, ba hovorilo sa že „neni pomocí od súčej nemoci“ a ako vidieť je, bohatý sedliaci a páni ktorí mali peniaze ty mali možnosť si zadováriť liečenie a sa aj vyliečiť stejto choroby ale chudobní ludia napadnuti touto chorobou boli stratenci.

a odsúdený romret, preto aj bola tato choroba nazvaná „choroba chudoby.“ Dnes je ale ináč, a všetkých občanov je rovnako postarané, lieky sú zodarma, lekárska prehliadka, nemocnice, v prípade potreby kúpselná liečba, alebo sanatoria, (za tie sa muselo pôvod platit veľmi drahú a pracujúci nášloko nerávali aby sa mohly dať liečiť.) dnes je toto všetko prístupne pracujúcim zodarma bezplatne, tie operácie ktoré vláda rarie dla sa starym ľuďom ani veríť nechce že by to mohlo byť tak,

= Fasiangi. fasiangi velká noc býva, kto nemá ko- Fasiangi
žuska zima mu býva ⇒ takto rnie stará slovenská pieseň ktorá sa spieva aj v Lukačovciach, no, toho roku toho ko- žuska nebolo - treba, lebo ťažnej zimi nebolo, čo bolo trocha chladnejšie päť dní to bolo najviac 7°C. pod nulu, aj to trvalo len 4-5. dni, Nasá mládež, a tiež aj ty ktorí majú rada muziky a tanec malí močnosti sa zabaví a vytancovať,

Fasiangi bol dost dlhé, a je zvykom že v tento čas sa najviac poriadajú tanecné zábavy u nás, tak tiež najviac svadby sa v tento čas odberajú, takže v tento čas sa chce každý do vole vytancovať, lebo od fasiangov do velkej noci sa v Lukačovciach netancuje, ani svadby nebijajú, je to 40. dni poist ktorý sa u nás zachováva, jeho 40 normových dní ber veselic.

Tanečné zábavy a veselice najviac poriada ČS M. Česko-slovenský Sväz mládeže, dalej Požiarny sbor, taktiež toho roka poriadaly spoločné zábavu vybor žien pri Miestnom národnom výbere spolu s organizáciu Československého červeného kríža. bol to tradičný maskarny ples už zaúriavaný v Lukáčovciach pre mladých a starých, naši lud sa líby, a vie zabavit, len to je chyba že všetci ludia ešte nemajú pravý smisiel pre zábavu a mislia si že zábava je na to dobrá aby si pri nej trocha viac do guráku vipsily, klavu si alkoholom na polo-otrávily, a potom sa ukazovaly akú oni majú silu a vysololávali hádky a v prípadne aj bitky. Takakedy pred pár rokmi bolo toho viac, ale teraz su to už len jednotlivci ktorí byvajú pri jeho vystúpoch veľmi rychlo skroteny, a práve tu hráva svoju hlavnú úlohu ČS M. ktorí chce pre vychovať takých výtřínikov a napravit k riadnemu chovaniu podla vtronu sovietskych komsomolcov. Maskarny ples sa odberoval kultúrnom dome v kostole na Štátnom majetku, zábavaly sa tu slušne mlady aj starší spoločne, ciakávala sa väčšia časť masiek, zúčastnilo sa ich M. ktoré boli odmenené podľa poradia výhodnotenia. Na fasiangi bola tanecna zábava po všetky tri dni, poriadal ju Požiarni sbor, tu treba pripomenut že Požiarnici majú u svoju hudbu, zakúpili si nástroje, a hrajú snima na zábavach.

Obrovský triumf sovietskej vedy a techniky v prenikaní do kozmu, Sovietska medriplanetárna stanica lety k Venuši
 Podľa plánu výskumu vesmírneho prieskumu priestoru vypustili Sovietskom sváre dňa 12. februára 1961. z dokonalejšej viacstupnovou raketu na obežnú dráhu zeme takú druhú, že ten istý deň startovala z tejto druhice kozmická raketa ktorá viedla na dráhu k planete Venuša automatickú medriplanetárnu stanicu, Automatická medriplanetárna stanica dosiahne oblasť planety Venuše v druhej polovici mája tohto roka to jest za 100. dni, Automatická medriplanetárna stanica väzi 643,5 kkg. Celá svetová verejnosť bola priamo verrušená nad takúto zprávou, v mestách, aj v dedinách stály hlučky ľudí na uliciach a si hlučne debatovali o uspechoch vedy a techniky nášho najväčšieho spojima, a najbläsičieho suseda Svazu sovietskych socialistických republík.

Dňa 15. Februára 1961. bolo najväčšie čiastočné zatmenie slnka pozorované nás v tomto storočí, k väčšiemu zatmeniu slnka má dojet podľa predpovedy 18. augusta 1999. to už snás mnogu nevidia, lebo to nedozijem. Toto ročné zatmenie aj keď len čiastočne bolo veľmi nápadne, len veľká škodaže sa nedalo dobre vidieť pre veľkú hmolu, preto aj tak bol to krásny prírodný

Uzáverenie me-
diplanetárnej
automatickej stanice

zjav, dochádralo k nemu bez akýchkolvek predchádzajúcich znamen-
ny teda akosi neociakávané,

Začiatok zatmenia sa začal celkom súvisne ukazovať, bolo to
celkom ľadateľne vidieť, ráno o 7.45. hod. začalo sa stmievat
a stmievalo sa viac a viac ako po začíname slnka a pritme
nie stále pribudalo až do 8.48. hod. kedy dosiahlo zatmenie
najrivišieho stupna, potom sa začalo rovnako rievať až do
10. hod. kedy ujstne zatmenie skončilo,

Zatmenie slnka je prieskumy zjav, preto bol aj taký veľký
záujem ho vidieť, toho roka sa nám ho nepodarilo dobre
vidieť, musíme sa uspokojiť iba so správou ktoré nám sú
poslane skrajov od káľa ho bolo možné lepšie pozorovať.

Zatmenie možno presne vypočítať ich čas aj miesto viditeľ-
nosti, Viedensky astronom Oppolzer vypočítal presný čas,
miesta všetkých zatmení slnka aj mesiaca od roku 1208.
pred našim letopočtom až do roku 2126 našeho letopočtu
v tomto období je 8000 zatmení slnka a 5200 mesiaca.

Tento raz polný tien zatmenia prichádzal od Biskajského zálivu,
cez južné Francusko, stredné Taliansko, Bulharsko, Krím,
dalej cez Rostov, Stalingrad, Sverdlovsk, a pás totality končil

Sibijskej tajge. Biskajskom zálive bolo pozorované zatmenie
slnka pri jeho východe, unás až neskôr (v id. prip. tabuľku) a
na konci pásu totality bolo pozorované slnko v plnom zatmení pri začíname

Tabuľka čiastočného zámeria linka unás

Mesto	Začiatok hod. min.	Stred hod. min.	Konec hod. min.
Prešov	7. 44. 0	8.47. 7.	9.58. 9.
Praha	7. 43. 7.	8.49. 2.	10.00. 6.
Brno	7.42.2.	8.49.9.	10.02.5.
Bratislava	7.42.2.	8.48.8.	10.00.0.
Skalnaté pleso	7.42.8.	8.52.8.	10.07.2.
Košice	7.43.9	8.53.6.	10.08.0.

27. februári aj jednotné Rolnické Družstvo si zadržalo f.R.D. 1961

po svoju výročnu zehôdu bolo to ako každy hospodár na konci roku si urobil bilanciu aby vedel ako hospodáril, tak aj jednotné rolnické družstvo hodnotilo výsledky hospodárenia za rok 1960. a toto hospodárenie veru nebolo na správnej ceste, dokárom toho je nedosiahnutie výroby podľa plánu.

Ku zehôdzi sa robili veľké prípravy, rostavovala zprávaktória malá vydrihnut tohtočne úspechy, a dobre kladí hospodárenia, a aspoň čiastočne zakryt nedostatky na niektorých jisekoch práce špatného hospodárenia, lebo bár sa aj f.R.D. tohto roku čiastočne po hospodárskej stránke uspěnilo, nedosiahly sa také výsledky aké sa mali a mohly dosiahnuť, na tom majú veľký podiel niektorí veduci funkcionári f.R.D. ich špatna a zlé starostlivosť bola na zehôdry ostro

kritizovaná, a zaslúžene, a hlavne v rastlinnej výrobe bola velká újma na sirode, ved to mohol vidieť kárdy aj neodborník, je potreba spomenúť že veľká škoda sa utrpela na zemiákoch kde na 20. ha. sa nedosiáhla ani 15% siroda a to tým že tieto zemiaky neboli na čas osietané, skopané ale až potom keď boli natolko burinou zaplevelené že ich nebolo ani vidieť, dalej farula, ktorach vytrhali a nechali na kopskách tak dlho až prišli dásde, zamokly, mokri a mlátili a mokré dali do skladu a tam sa to rnicilo, Tak tie u rastlinnej výrobe to není dobre ešte bol len marec a už boli skomorinami u konca, ale snád preto že by sa ich nebolo urodilo, lucerky sa urodila lenkože pri zbere nevedeli čo s nimi robiť, kárdy deň po celu kampsan zberu miestny rozhlas ratoval o pomoc zvolával starcov a dochodecov aby pomohli vhadzovať do kôp komoriny, ano, starci pomohli ale aké to bolo nemiestne keď starci robili a mladí ženy aj muzi doma rahali, komoriny sa spolu zobrať len sa súma súpatne manipulovalo, jedna tretina dobytka ktorý bol sústredený od īlenov bol ustajinený na viacerých miestach v dedine v súkromných maštalach, pre nedostatok ustajovacieho priestoru na ľRD tento dobytok keď ho prehánaly do maštal ĽRD tak bol vbiezdovaný že nemohol v dedine hore cesta viesť na stavby ĽRD taky bol slabý ale nie

protože by im nebolo čo dať rítať, ale ratože sa im nedalo
 bolo to nesvedomitosť trápiť kriera hladom. Vone tie boli
 tiež ešte v súkromných mestalách, tie sa mali dobre celu zí-
 mu nič nerobili, a tie aj v lucerke spávaly, vyricalo cele druhovo-
 tak ako keby ta nikto nič nechcel prilobiť iba odtiaľ brat,
 Všetky tieto nedostatky teraz výkaly jednemu človekovi, je pravdu
 že predsedu nesie najväčšiu odpovednosť, ale su aj iní vinni
 a to je celá správa, aj s funkcionárm, ktorí nemali raujem
 na uspenenie druhov, ale na tom aby sa JRD. rozpädlo, no
 JRD. sa neropädlo ale členstvo bolo o chudobnene o pár
 desaťtisícok kíš.

JRD má 162. členov, a hospodáry na 701. 35. há pol-
 nohospodárskej pôde, čo sa týka sociálneho složenia členstva
 boli to väčšinu malí rolnici ktorí obhospodarovaly tak od 3.-7.
 há pôdy takých čo mali vyše 10. há su len 5, ale su aj taky
 čo sa prihlásili bez pozemkov, a tam aj pracujú. V krajkosť
 bola tu zaznamenaná činnosť JRD v Lukáčoviach, Porname-
 nane je to tu preto aby budúce pokolenie vedelo cesaké
 prekážky a nesnádne, neporozumenia sme sa borili nace-
 ste k socializmu, a tieto prekážky nie su len u nás ale su
 takmer celom státe, kde menej a kde viac. Pochopitelné každa
 nová vec narája na odpor.

Sčítanie ludy

Dňa 1. marca 1961. bolo prevedene sčítanie lu-

du v celej Československej socialistickej republike, sčítanie sa prevádzala veľmi dôsledne aby bola podchýlená správa evidencia a štatistika všekreho druhu. Po terajšom sčítaní nejde len oto kolko je osôb a pochávia, ale tiež čím sa tyto lúdia zamestnávajú, ich povolanie, zdroj ich rábok a sôhô žijú a tiež ako byvajú, či majú vlastný dom, kolko obyvateľských miestností, obyvaci priestor, s akého materiálu je stavany dom, čím je pokrýty, dokonca aj ako má kto zariadený byt, hlavne predmety v byte ku každodennej potrebe ako je pec, sporák, radio, televízor, práčka, vodovod v dome, či je v dome kúpelna a rôzne iné predmety.

Na takimto zložitom sčítaní bolo potrebné vybrať ludy schopnich ktorí to budú späť previesť bezomilne. Tento ráz Rada miestného národného výboru požiadala učitelsky sbor pri Základnej deväťročnej škole, na prevedenie tohto súpisu, naši učitelia tejto úlohy chytili a ho preivedly. Súpisový hárak mal vyplniť každý majitel domu mal mu byť predom doručený, aby ho vysplnený a bierajúcemu komisárov odovzdal v stanovený čas, ale učitelia sami chodili po domoch a tiaža prácu preivedly, súpisové hárky sami vysplnili a hned aj so zberali, a našas spôsobili, na čo bol stanovený termin do 12 marca.

Výsledok ščítania bol nasledovny v ČSSR je 13,741 770 obyvatelov, stohu v Českých krajoch 9.566.753.
na Slovensku 4.175.017.

Oproti predchádzajúcemu ščítaniu 1.III. 1950. zvyšil sa počet obyvateľov v ČSSR o 1.403.000. Ščítaním bolo zistene že v celej republike je 2.478.000 budov, v porovnaní s predchádzajúcim ščítaním zvyšil sa počet budov o 208.000. stohu v Českých zemach o 80.000. na Slovensku o 128.000.

V Lukačovciach pocietkovom ščítanym sa zistilo 1525. obyvateľov. S predchádzajúcich ščítanym nie sú zahýlene dátá, a preto ani sa nedá zistit presný počet obyvateľov v našej obci, iba rok 1921. kde je uvedený počet obyvateľov 1074. stohu 516. miest, a 558. Žien, napočítane bolo 145. domov, s 214 rodinami, zahýlene je ešte jedno ščítanie ludu v roku 1779. vtedy bolo napočítané 491. obyvateľov v našej obci,

Úrad Rady Národného národného výboru je umiestnený v starej budove ktorá už nevyhovuje k tomuto účelu, je to stará zo súrovej lehy postavená budova este v roku 1892. od jej postavenia slúžila za úradovnu a byt notára, slúžila za úradovnu za paná krála Rakusko-madarskej monarchie, za I. Československej republiky, za Slovenského štátu, a teraz zas, vymenili sa tu rôznych barvách prípori, a portréty obrázky panovníkov.

Úrad M.N.V.

ako prvý obraz bol tu František Jozef I kráľ maďarský, ktorý zomrel roku 1916, zanim prišiel Karol IV. ale ten dlho nekráľoval len 2. roky, keď sa skončila svetová vojna 1918. musel utiecť do exilu tak aj jeho obraz bol z uradných miestností vymenený, na jeho miesto prišiel Masaryk prvý prezident Československej republiky. Ten tiež asi po 15. rokoch pre svoju starobu sa vzdal prezidentská, tak na jeho miesto bol zavesený obraz Eduarda Beneša ktorého obraz bol tiež v roku 1938. vymenený za obraz Dr. Jozefa Tisu prezidenta Slovenského štátu a veda mu ho Adolfa Hitlera lebo Slovenský štát bol utvorený z milosti Nemeckého štátu pod vedením Adolfa Hitlera tyto tiež tu dlho neboli, ich neslávný koniec urobila II. svetová vojna, a oslobodenie Sovietsku armádu, na ich miesto prišiel obraz ľudobotickejho prezidenta Klementa Gottvalda ktorý zomrel v roku 1953. na jeho miesto prišiel obraz prezidenta Antonína Zápotockého, ten zomrel roku 1957. na jeho miesto prišiel obraz terajšíeho p. prezidenta Antonína Novotného.

Ked by vedeli tiež stare a už aj hneď mýr poviedat čo všetko sa medzi nimi radilo a pojednávalo vystožna javo vela utajených vecí, ved pre ťila 3. (try) formi štátneho zriadenia a teraz preživa štvrtý, teda už 3. X. (krát) menila štátne znaky, a štátne praporov (v barvach

Rada miestneho národného výboru v tejto budove používa len jednu miestnosť na úradovanie v tejto miestnosti má dve skrine na spisy, písacé stoli a v jednom rohu je umiestnený mestny rozhlas ktorým väčšou čas potreby sa oznamuje občanom čo treba vedieť, aby službu za do terajšieho občenika lebo až do roku 1959, keď bolo potrebné označiť občanom o úradních alebo súkromných veciach musel chodiť pod dedine obecný sluha a bubnom oznamovať, dnes služby na to rozhlas, majnáce ho používa f.R.D. zvoláva s ním svojich členov do práce, je to pomoc,

Do roku 1958. bola tu aj matrika narodených, zomrelých, šobásených, tu sa prihlásovalo narodenie dieťata, umrťtie občanov tak tiež civilné (občianske) sobáše sa prevádzaly tu mieste, v druhej miestnosti ktorá bola za tým účelom využívaná, slávnostny sobášny akt, vždi ho previedol predseda M.V. za prítomnosti matrykára a dvoch svedkov ktorých si mladomanželia priviedly, ktorí dosvedčili svojima podpismi platnosť sobáša

V roku 1958. bola matryka z našej obce prenesená do susednej obce Aleksince na úrad

rady M.N.V. tak že od tých čias vo veciach matričných
naši občania musia za všetkým chodiť do susednej obce
Aleksince a tam si matrične veci vybariť možu,

Ako stálym ramestrancom uradu M.N.V. je toho ča-
su tajomník Michal Čapek, ktorý rastupuje aj nepri-
tomného predsedu M.N.V. Jozefa Hanáka ktorý je za-
mestnaný v Nitre, na pomoc je tu pridelená pomočníčka
kancelárska sila je to Maria Ukorovcová z Aleksiniec

A este k tej budove, Táto budova je už opisana k mäd-
sich čias na predu v tejto knihu, ba je aj malovaná na
strane 97. slúžila kedysi za notársky urad ku ktorému
boli pridelené susedné obce, ako Pastuchov, Dolné Trhovište
Horné a Dolné Kapinice, a Kerasice, ľudia s týchto obcí
dochádzali sem v matrikárskych záležitostíach k notárom
tak že budova slúžila za notársky urad, a ostatná budova
ako aj dvor, aj zahrady slúžily notárom za byt, posledný
notár tu bol Ján Varga slobodný rodák od Lučenca,

Teraz v tejto budove je umiestnené: Pošta, Poradna matická
kancelária Ž.R.D. Rada M.N.V. Hasičské skladisko, mimo-
toho ešte skladisko na ulicke a drevo (palivo) pre tie to
ustanovirne, je to tu všetko utísнутé, na hromade,

takže tato budova už nevyhovuje pre tieto účely, preto sa rada M.N.T. rozhodla postaviť novú budovu, pred staru ktorá má slúžiť ratočeniu aj ako kultúrny dom s viedaj-
ším ma miestnosťami, správami sa už začali, občania pracujú tam zadarmo, vykopali miesta pre základy, a betonove základy sú už aj položené, a vozi sa ďalší materiál, ako tehla, vápno, cement,

Náš druhým obchodom nemajú veľmi starého Družstevného hľadania. Uverne druhstvo bolo založené v roku 1930. na podnet obchody občianov, založili si ho sami občania, takto sa chcely brániť proti nemilosrdnému využitovaniu niekoľkých boháčov, ktorí mali kapital a peniaze chudobnícom požičiávali na vysoké úroky, brali až 8-12% úroky, preto si občania založili toto svojefinancované druhstvo kde si občania svoje úspory vkladali a ktorí potrebovali si požičiať,

Druhym druhstvom bolo Potravne druhstvo, bolo založené v roku 1940. založení tu boli 4. obchody smiesaním tovarom, ich majitelia boli súkromníci po väčšine židia, len jeden katolík a to bol Štefan Melčiar, obchodný ruch bol veľmi slabý, lebo zárobky nízke, lud nemal riečo kupovať, a obchodníci chceli riť preto karoly predať, obchodoval ako vedel a ako mohol.

ceny od štátu kontrolované neboli, obchodníci si hľadobne ceni regulovaly ako chely, zvyšovaly, alebo znížovaly cenu akosa im to dalo. Tieto obchody trvaly až do roka 1940. kedy boli židovské obchody zlikvidované a ich majitelia boli odvlečení do nemecka na práce a tam ich po utárdili, tak zostaly len dva obchody a to obchod Štefana Kecíra a Potravne drurstvo, takyto stav trval až do roka 1950. tento rok boli všetky súkromné obchody zlikvidované, a zostaly len obchody jednota (drurstve) a obchody štátne,

Tobej sa ustálil celý obchodný riad svojom vlastnom drurstvenom dome postavenom drurstvencami v roku 1941. ktorý je rozdelený na 2 strany, na jednej strane je obchod s potravinami a na druhej strane je hostinec,

Postupom čase nás drurstvený dom nevyhovoval v takom stave ako bol postavený, musel byť v dvore pristavený sklad pre priemyselný tovar, taktiež obchodené miestnosti musely byť prerobené, lebo sa rozsiril obchodný tovar, takže už nevyhovoval požiadavkám občanstva či sáťka priestoru, a preto sa musel zriaďiť nový obchod kde sa predáva, Chlieb a pečivo a mlieko, ustálily tam za predavačku Mariu Dolnákovou 14. II. 1960. Zaviedla sa u potravin Samobsluha, dotial bol stale veľký nával kupujúcich v obchode takže obsluhujúci

personal nesťačil ich rýchle obsluvit, zavedenym Samoobsluhy, a predajní Chleba tento nával prestal, v Samoobsluhe je za mestnany Štefan Lukáčik a Olga Rolfsova,

V oddelenej miestnosti vedla samoobsluhy je obchod spriemiselním tovarom na jednej strane, a na druhej strane je obchod s textilným tovarom, a s obuvou; v obchode je tovar všetkých potrieb pre obyvateľstvo takže nie je potrebné občanom chodiť do mesta na nákup, v obchode su toho času zamestnany Rovália Kludilová v priemiselnom tovare, a Štefan Kecár v tovare textilnom a s obuvou.

Vedla Samoobsluhy je Hostinec zo všetkýma alkoholickýma a nealkoholickýma nápojmi, tak tiež zo studenýma pokrmom, poniela sa zo zriadených vývarovne kde by sa varilo pre starých lúdy, a prespolných cestujúcich a podávaly sa obedy za mierne ceny, akor obsluha v Hostinci je pre tento čas zamestnany - Kecár Štefan, a Dolnák Vojtech.

Na konci série našich obchodov je tu ešte jedon obchod volá sa „Mäsa“ ale je viac bez mäsa ako s mäsom, občas doverí z mesta Nitry mäso a mäsove výrobky, len pári roky iden aj to málo, kto si chce kúpiť kusok mäsa musí sa vedieť dobre tláčiť aby sa mohol dostat do predu, aby sa mu uslo, lebo ktorý sa nevedia alebo nechce prebyť (tláčiť), by zriedka kedy dostane

mäso, lebo sa mu neujde. Príčina nedostatku je ďalej satok.
ko dobytka nedochová kolko by sa spotrebovalo, a potom aj
pretože sa z nás stali veľký mäsojedi, a este aj pretože
ked si pracujúci ludia zarobia majú peniaze choci zaneurit.

Na konci státe o našich obchodoch uvediem na
ukážku bilanciu obratu za rok 1960, v našich obchodoch
a to len tu miestnych obchodoch, nie o tých čo náši obča-
nia nakupovaly rôzny tovar na druhych dedinách, alebo
v meste. Teda naše obchody mali za rok 1960, nasledovný obrat

Potraviny Samoobsluha ..... 1.375.875 kis

Priemyselný tovar, textil, obuv 1.241.827,-

Hostinec ..... -994.640,-

Chlieb, pečivo, mliecko ..... od 20. XI. 1960 ... --463.95--

Mäso a mäsové výrobky 246.200--

Spolu ..... 3.904.937 kis.

Takýto vlnos peniazi utrážili miestne obchody za
tovar z jedom a toky.

Bola riadená aj prevodzovna pre stolárske práce
ale ako vidieť táto sa dočasne neujala prevodzovať
1. rok a pre nedostatok miesta sa rozhodla, že potreba spo-
menutie v našej obci bolo 7 stolárskych dielni ktoré pracova-
ly súkromne a viestcia dobre zarabali, teraz robia v tvorniciach.

Na predosnej strane je uvedena bilancia obratu nasic
obehodov za rok 1960. a nasledovne uvadzam obrat za roky

1961. - 1962.	1961	1962.
Samobsluha potraviny	1.144.420	1.188.600
Priemyselný tovar, textil obuv	985.440	1.161.800
Hostinec	924.700	1.051.800
Chlieb pečivo, mlieko-	489076	530 000
Masové a masové výrobky	210.000	235.600
<i>Spolu</i>	<i>3.753.636</i>	<i>4.167.800</i>

Posťory úrad v Lukáčovciach bol ustáleny v roku 1956. umiestnil sa v budove M.N.V. príchode pod bramu na pravej strane, do jednej miestnosti čo do rozmeru veľkosti 5x5,5 m. hovorila sa že tam bude len dočasne ležiť, sa najde vhodnejšia miestnosť, ale už je tomu 7. rokov a druhej miestnosti není, tak musí zostať tam kde je, inak väčšia sa do polohy obce týka by pre občanov vyhovoval, že práve v stred obce, ibaže je tam málo miesta, miestnosť je prehradená takže 3 čiásy zabiera pre uradníka a posťoreho priaadence, a štvrta časť je pre podávajúcich alebo prijímajúcich poštových zasielok, a v tejto štvrtej je ešte aj kabina pre telefónni hovor umiestnená, a jedon vysoký pišaci stôl, tak tam sa viac lidi nemestí iba 3.

Posťory úrad

Pre tento čas sa musia občania uspokojiť tak ako je to, bude aj nová miestnosť väčšia, keď bude postavený nový kultúrny dom, a vnom sa má umiestniť aj poštový úrad, reducím poštového úradu t. e. je p. Alibeta Klostermanová je tu vedúca od ustálenia poštového úradu, predtým v Lukáčovciach bola len poštovna a tu tiež viedla sna v svojom dome,

Roznášacom poštových zasielok je František Hraska, tento je už starým poštárom, donáša listy priamo do domu adresátom, a po tom predáva časopisy a noviny, do roku 1955 bol aj obecnim zriadencom, ale po zriadení poštového úradu, mu pribudlo viac práce, musel pracu obecného zriadenca preniesť inému, prevezal ho Oravec Benedik, on však aby si privŕjabil je hrobárom, Predtým bol poštový úrad v Aleksinciach, takže poštár musel každý deň ta chodiť pre poštové zasielky, ale pre balíky, alebo podávať na poštu balíky museli občania chodiť do Aleksiniec,

Komunistická
strana Československá

V našej obci bola založená Komunistická strana Československa v roku 1921. vznikla hneď pri jej založení v celom štátom moritku, prešla cez mnohé prekážky ved moč a vládu mali v rukách kapitalisti a na

strane bola aj duchovna a ozbrojena moc, stačilo na nie-
 koho poukázať že je komunistom, a už bolo aj o tom
 rozhodnuté, tunajši najomea biskupského majetku ho
 prepustil spráce a to bolo v ten čas to najhoršie lebo
 v ten čas bola neramestnosť veľká, práce nebolo po-
 práci bola veľká poplatka, velkostatkáry a ty čo potre-
 bovaly na čas pracovníkov sa v nich prebierali podľa to-
 ho ako sa im ktorý tváril, komunistov obchádzali, ty
 sa museli po väčšine robce vzdáliť a hľadať si prá-
 cu v cudzine veľa ich odešlo na prácu do Čech ale
 aj tam to nebolo lepšie, aj tam bohatý sedliaci mali
 dvojité tabuľky na bránach, na jednej strane v lete
 mal napisané „potrebujem robotníkov“ a na druhej
 strane v zime mali napisané „Pozor zly pes“
 Aj preto tieto nesnádne povedomie pre komunismus
 pre komunisticku stranu riáslo, bud videl v nej
 vodkiniu pracujúceho ludu, najlepšie sa to prejavova-
 lo pri stávkach, demonstráciach, alebo manifestáciach
 ktoré poriadala, pracujúci lud vtedy bol snený,
 Za zakrvaničho slovenského štátu komunisty pracovaly
 ilegálne (tajne bolo ich málo ale ludáci a H.G. aj tak mali
 snich strach, ale sami neveredeli prečo, to tak rychle sa

sírylo, že nakoniec aj ty najvybojnejší odpornici Komunistickej strany usili alebo sa utiačili do kúta, čo sťastlivo náhodou neboli žiadon komunista odvelčený do koncentračného labora, ani do Nemecka.

Po príchode frontu v roku 1945 Komunisticka strana oživila bránu pre vstup do nej ľahšej verejnosti, hromly sa do nej celé rásypy, za 14 dní sa prihlásila za členov do strany 310. ľudov, Mala väčšina konkurentku Demokratickej strany na jej čele. stal p. notár Šimák, tato strana prijimala všetky pochybné individuá maladene proti Komunistickej strane, ktorým sa nejednalo o spolu pracu s Komunistmi na obnovenie hospodárskeho života, ale ich cieľ bol vystlačiť Komunisticku stranu z verejného života, Nepodarilo sa im to, ale boli vystlačení oni aj ich Hlinkovyma priznenci.

Teraz v našej obci je ticho, prestaly úplne stranicko-politicke štvranice, po vytártve pracujúceho ľudu nadreakciou (1948. Február) zostala v obci len jedna politická strana, a to je v bojoch za slobodu pracujúceho ľudu osvedčená vodkina Komunistická strana Česko-slovenská, ktorá prevzala vedúcu ulohu v obci,

Tunajšej Dedinskej organizácie Komunistickej strany sú organizovaný robotníci, družstveníci a intelektuali, slovom všetky vrstvy obyvateľstva a tyto ľudia Komunisty riešia spoločne všetky problémy obce ktoré sa vyskytnú a vedú ich vyriešiť úspešne, ale by sme klamali sami seba keby sme si mistrely ťe už všetciach občanov cítia po socialistickom, to nie, ešte ich je vela ktorí uvierajú starych kapitalistických preukoch, s ktorých sa nemožu vymaňať,

Nasou druhou smerou je ČSM v našom poli Československým živote, tato organizácia bola unás založená v roku 1952, hned po jej založení velmi peknú činnosť vyzerala, len jej chybala opora a tito jej nemal kde dať, sami mladzenci ešte nevedeli riadiť svoju organizáciu. Okresné vedenie ČSM občas navrstrovala miestnu organizáciu ČSM ale chybala tu ruka z Dedinskej organizácie Komunistickej strany ktorá by ich bola usmernovala, a keď toho nebolo ich ešte viac ochabla, po napomenutí OVKSS Dedinská organizácia Komunistickej strany si začala vziať prácu Dedinskej organizácie ČSK a ju usmernovať, tiež na tunajších školách učitelský sbor im pomáhal pri organizáciach radejstostach, MNV im tiež inštalovali v istrety -

pri potiadanej zábari, dal im materiál na vznášenie betonovej lančnej plátny v dvore M.N.V., planirovanie a betonovanie si urobili sami rameci brigády, pomohly im pri tom aj niektorí občania, a takto organizácia ČSÚ, keď videla ňe ich niekto všimne očirla, tak ňe už pri ďalších pracach bola schopná sorganizovať brigadu a pomôcť Ž.R.D. pri ťatve,

Je tu tiež rávodna organizácia ČSÚ pri Štátom majetku je to jedna organizácia, a predsa sa dvojajú, je medzi nimi určita rivalita, preto sa rozdelovaly, tak ňe to su majírske a mižne z dediny, a to trvá ešte aj dnes ňe nevedia si najst cestu aby sa spojili,

V rávodnej organizácii je zdrúžená mládež pracujúca na Štátom majetku, tato sa nerozbiera z veciami ktoré sa deju mimo majera, zaobierajú sa len sprácou na svojom pracovisku, je lepšie organizačne ucelenia, pracuje o získanie titulu brigada socialistickej práce ktorý aj dosiahla, má na Štátom majetku pridelenu svoju prácu, takže počas vegetácie polních rastlín, a to hlavne tabaku, cukrovu repu, kukuriču, a iné plodiny sú im pridelené k osetrovaniu po celý rok až po zber,

U dedinskej organizácie ČSÚ je zdrúžena mládež

ktoži väčinou študuje na vyšších školách, alebo už je poslu-
diach a chodia pracovať väčinu do mesta do závodov,

*Sváz Československo-Sovjetského priateľstva, tato
organizácia bola u nás založená v roku 1953. jej posl.* ŠČS.P.
gramom je rozirovať priateľstvo, prehľbovať citi a vďačnosť sovjetskému ľudu za oslobodenie spod utlaku kapitalizmu a fašizmu, ponaučenie si viať z jeho života
a bojov za oslobodenie, a z jeho práce na ceste ku socialismu, osvojiť si nové metódy práce na všetkých
pracoviskach, a ich ešte s dokonaliť a po príjade aj zlepšiť

*Táto organizácia riadne učinkuje a plní svoje poslánie roby verejne zchôdze na ktorých je obecenstvo obznamo-
vané zo sovjetskýma skúsenosťami ktoré tam boli nadobu-
dnute po čas budovania socialismu v Sovjetskom svete*

*Tohoto roka boli prevedené 3 prednášky o Sovjetskom svete
naši občania si ich pozorne vypočuly, tak ako aj po iné
roky vždy v predvečer Veľkej oktobrovej socialistickej revolu-
cie 7. novembra býva oslava tohto významného dňa, k tejto
oslave vždy naši učitelia základnej devätročnej školy na vričia
zo žiakmi kultúrne vložky, a básne ktoré predvedu vždy po-
prednesenom slávnostnom prejave, svojim vystúpenym
spozria celý program osláv;*

ČSČR
Československy čer-
vený kríž

Organizácia Československého červeného kríža je organizácia dobročinná, vykonáva zároveň aj úlohu „CO“ (civilna obrana) Je tu v obci založena v roku 1955, jej vedúcim je Vybor žien. pri MNV. ako pracovníčka červeného kríža je učiteľka sestra Maria Oravcová, táto sa dobre venuje organizovaniu prvej pomoci, pri po- meny alebo bátsi pri akom nestastí alebo nehode, ktorá sa vyskytne v obci, v náradzových práciach hlási v záterých práciach a v mlatbe členky červeného kríža majú vždi pohotovostnú službu aby v prípade neho- dy alebo nestastia mohli dať rýchlu prímu pomoc posty knutému, je to organizácia slúžiaca k dobru občanov a jej členky si zaslúžia pochvalu a vdaku od všetkých občanov, lebo su vždi napohotové dať pomoc.

PO
požiarne ochrana

Požiarne ochrana je dobrovoľna protipožárná organizácia, už je stará jej založenie sa dátuje ešte Rakusko-Madarskej državy, volali ju „Hasičský sbor“ za starých čias tento Hasičský sbor bol zriadený len pre parídu, preto bol aj vysadou bohatých, chudobne- ho ani neprijali medzi seba, najlepšie ich bolo vidieť pri cirkevnich obradoch pri procesiach, keď išla procesia boli vyslobickaný hasičský rovnošate

robili poriadok a sústredovaly pri kriarovej ako ľestnej
stráž, to sa chodievalo v sobotu pred velkou nocou a na
božie telo po celej obci dedený do okola s hudbou a
spievom nábožných piesni, robievaly sa procesie ešte
aj viackrát v ročku k sochám, na krízové dni, a jednor
ár sa išlo na vinohrad k soche sv. Urbana, aby
zachránil vinohrad pred zamrznutím,

Hasičský sbor sa rozriastol za prvej ČSR
po prvej svetovej vojne, vtedy už sa členov boli povi-
đímani aj chudobnejší rolníky a robotníky, súčinná
bolo to následkom odumierania starých členov,

Hlavné sa rozriastol po druhej svetovej
vojne, prestal byť vysadou bohatších rolníkov, ale
stal sa organizáciu všeobecnej, vstúpily do nej
robotníci, aj dievčata a veru im hasičská rovnosá-
ta prisťala. Prvnejšie roky sa veľmi často opakova-
ly požiare v našej obci ani niet sa čo diviť keď
väčina domov bolo pokrite slamon alebo sín-
dolom, teraz už v dedine nemá čo horiť lebo domá-
su už väčšky pokrité škrydlou a stodoly su už neni
potrebné stojá prázdne, lebo dobytok je už skoro
viac v vonku z obce v stajach J.R.D.

Aby mali náši pôriadníci aj niečaké tie „korunki“ na výskytne vysie sa vydavky, to si ich zahľadajú takže viac krát v roku pôriadaju zábavy na ktorých zo riziku hradia si prípadne výlohy, tieto zábavy boli vždi hojne navštievované hudobníkov do teraz mávaly z druhých obcí ktorym vždi museli dobre zaplatiť, ale teraz z výťažku zábav zakúpili si hudebné nástroje na účelu sa hrať a založili si vlastnú kapelu (hudbu) ktorá hráva pre našu mládež, a chodia aj na druhé obce, tiež na svadby, kde ich rada volávajú hrať.

Telocvičná jednota
Sokol,

Telocvičná jednota „Sokol“ tu náši futbalisti ktorí si vždi rada zahrajú na kopanie loptí, hlavne poobavia. obecenstvo v dobe letnej, svoju činnosť zamerávajú iba na futbal (kopanu), ale je predpoklad že sa budú zameriavať aj na ine disciplíny v športe, svoje ihrisko ktoré im dali štátne majetky na byvalej farskej lúke je na dobrom mieste v intravilane, Náši futbalisti si chodia zahrať futbal aj do okolitých obcí, nemožno povedať žeby futbal ranikol, je to vidieť stohu že malé dieta sova vie chodiť už mälo loptu ktorú kopie „futbaluje“, Nemožno povedať že by bola naše ihrisko riadne využívané, lebo náši futbalisti ho vždi malo používať, väčšinou slúži za pasienok pre hry a náši žiaci s deväť ročnej školy sem si chodia ubieska-

hrat svoje hri, tiež v letnej dobe,

Mimo spomenutých organizácií je tu aj Revolučné odborove hnutie (Roh) táto organizácia je ustálena na Štátom majetku od roku 1945. sú v nej organizovaní takmer 80% pracovníkov v majúri, je to organizácia odborová, za obiera sa s výrobou a s výdami robotníkov na oddeleny štátneho majetku, mimo pracovníkov štátneho sú v nej organizzovaní robotníci, ale ty vychádzajú z obci von do závodov a podnikov, takže tyto majú tam v závode svoje centrum, tak tiež aj nasi učitelia.

R O H
Revolučné odborove hnutie

Organizáciu Vybor žien som spomenul v state Vybor žien.

Československý červený kríž, táto organizácia je pridružená pri mestnom národnom výbere, ktorá mu pomáha riešiť problémy ktoré sa týkajú rodinného života, M.N.V. ich poveruje súlohami ktoré sú prospéšné pre občanov, ako kontrola tovaru a cien v obchodoch, dozor na hygienu v obci, tak tiež keď obec zakúhala v plneny štátnych dodávok, ako vajíčok, mliečka chodili po domoch v obci a upozorniali ženy v domácností tých aby si plnili občianske povinnosti, a v plneny dodávok nerozstávaly.

Čo do počtu členov je tu ešte jedna organizácia Pomocná stráž verejnej bezpečnosti, je to na pomoc okreskovej súčinenecov, jej úlohou je dbať nad verejnou po-

Pomocná stráž
V.B.

riádkom aby neboli porušovaný nečestnima a záskodníma ľuďmi
v prípade potreby takýchto īkodcov zneškodniť prostredníctvom
okrskového zmluvnenca a dať patrénne ponaučenie, že verejnú po-
riádok sa narúšovať nemá,

Náboženstvá

Náboženstvo je do podrobna opísane hned na začia-
tku tejto knihy sú tam spomenuté sochy svätych, kríž, kostol,
kaplnká, tiež pamätné sochy a kostol viacko stoji na svo-
jom mieste, tak ako je to opísane v predu tejto knihy, iba
že su obias o biele, očistene od prachu, Cintorín je tiež na
svojom starom mieste za kostolom, na tom sa tiež ine ne-
zmenilo iba že sa obias doplna novyma obyvateľmi,

Veriacich rímsko katolickej cirkvi je v našej obci
99% lud si zachováva svoju náboženskú tradíciu, chody
do kostola na náboženské modlenie, na bohoslužby, keď
aj nie každý deň ale v nedelu to už väčšia časť občanov strávy
svoj volný čas dospoludna v kostole na omše státej,
Ale sú aj taky ktorí chodia len ku kostolu, vyberu sa z domu
že idu do kostola, ale nie je sa prečo donho nevojdú, ēi su
už natolko uvedomely že kostol nepotrebuju, aleba isti ku kosto-
lu len preto, aby volakto na nich nepoukárali ēi subversie,
že sedia v nedeludoma, snád preto radšej z domu odejdú,
a idu za kostol, alebo sa skriju na cintoríne, a keď

idu druhý ludia z kostola pripojia sa k nim, ako by aj oni boli v kostole, Vysredu tejto knihy spomenuta fara stoji tam kde aj bola, nič sa na nej do teraz nesmenilo, iba to že bola pri fare latková veranda na zeleno natretá a tato veranda ked bol stejto fara preloženy na iné miesto dekan Ján Klčo, od fari zmiala, niekto ju ukradol v noci, splnilo sa príslovie „berieš ako po kinátoru“.

Dekan Ján Klčo odšiel z tunajšej fari v roku 1951. na jeho miesto príšiel mladý kaplán Cyril Tomášovič, ale aj tentu nebolo dlho v roku 1952, bol preloženy na západne Slovensko, na jeho miesto príšiel Dr. Jozef Bača, ktorý tu je aj teraz.

Dafej je tu ešte jedno vierovyznáanie je to naboženstvo evanjelické augšpurského vyznania, týchto je tu málo len 8. ročník spolu asi 35. ludy, tyto ale nevykonávajú tu riadne naboženske obrady, nemajú tu kostol, ktorýcheli iet do kostola musia iet do susednej obce do Novych Sadov tam má toto vierovyznáanie svojho duchovného a tiež aj svoj kostol.

Pred druhou svetovou vojnou do roku 1941. bolo tu ešte jedno dost rozšírene naboženstvo izraelsko-židovské malo tu asi do 50. svojich prívržencov, toto ale po ľasť trvania slovenského štátu vláda dala zlikvidovať, všetkých

011

prislušníkov židovského vierovyznania dala vyriest do Nemeckych Hitlerovskych koncentračnych táborov, a tam boli v polínových komorach všetci zákerne porradený, s nich ani jedon sa do obce nevrátil. Jednemu sa podarilo zachrániť a zostat na žive je to Ludovit Waldner, ktorý keď ostatných brali utiekol zo obce, a počas vojny skrýval sa po dobrých ludech, až po skončený vojnivrátil sa do obce, oženil sa a usadil sa na svojom hospodárstve tu v obci, jeho manželka sa vrátila s koncentračného tábora

Školy

Dnes musíme písat o školách množom ďalej máme ich na troch miestach a ešte nám nestaciá, za prvej Československej republiky mali sme tu len 3. učebne miestnosti, a dnes ich už máme 7. miestnosti a ešte ich není dosť, že to aj veľky nepomer čo do počtu žiakov, Čtudy sa písala: Rim, katolická Slovenská ludova škola, a dnes sa píše: Základna devätročinná škola, je to deväť triedna škola do ktorej náš detky deväť rokov chodia, aby sa naučili základné vedomosti ktorým potom musia pre iet 2 ročné majstrovské školy a po skončení týchto možu postúpiť do Vyšších škol Je dnes radosť povietať na našich žiakov, ako su slušne oblečený a obutý na ich rôzne rôzne smiešne tváre, to nebyalo do teraz väčšie tak, dnešné socialistické štátne riadenie veda starostlivosť venuje školám, našim deťom, pomáha

rozvíjať kultúru na každom kroku, veľkú vec zaviedla už pre toto obdobie, aj budúce školské obdobie, doteraz t.j. do roka 1960, museli rodičia detý znášať všetky tary na učebnice a učebné pomôcky, a teraz učebnym rokom 1960/61. sa zaviedla základna deväťročná škola, nako-rej sa zaviedlo to nové že všetky učebnice a učebne predmety dostanú žiaci zdarma, v minulosť to muse-ly rodičia všetko sami kúpať svojim deťom, a keď tak z jednej rodiny chodily 3-4. detý do školy stalo ich to dostať peknú sumu penazí,

Ke porovnaniu školy v minulosť a dnes je v tom-veliky rozdiel, kronikár tu (v predu knihy) opisuje ten neblahý stav aký bol pred 40-50 rokmi, teda asi v ro-koch 1910.-1918, a tiež neskôršie do roka 1937.
já ho chcem len doplniť v niektorých súdajoch, do roku 1893, sa vyučovalo po Slovensky, ale bolo to takže kto chcel chodil, kto chcel nechodil, bola len jedna učebna a jedným učiteľom, v roku 1913. bola postavena nová škola, tak boli už 2. školy, to už bola najtuhšíá maďarizácia u nás, malo sa chodiť do školy 6. rokov, ale nikto sa o to nestaval chodilo sa poväčšine 3-4. roky základ bol slabší a keď už tra-cha vľadal robiť, chodil na tovarych zarábal už pote rodicov

škola zostala pôvodne, teda kto kolko chcel tolko chodil a keď už rodičia vobec do školy si dieťa nepostaly aj tak sa im nič nestalo, ani výčitki svedomia ich netrápili že ich deti zostaly negramotné, ved tedy si hovorievaly takže; načo sa bude učiť však z neho aj tak fískal (advokát) nebude, a konec lebo volej pocháňať v majiri aj tak bude vedieť, a výsledok bol taky že 50% ľudí neveredelo čítať lebo pišať, a takyto stav vyhoreval vtedajšiemu vládnemu režimu, lebo si hovorili pání čím je národ spotretejší tým sa da snim lepšie vládnut, lebo nie je mistier,

Bola to bieda dusenna ktorá velmi vplyvala aj na biežnu hmotnosť, ved niektorí rodičia by aj boli svoje deti poslali do školy ale ako? keď im nemály čo obliect čo obut nemály im to začať kúpiť, keď nerazobili natolko, a veru nie jednoducho vychodila školu s tabulkou a roštom a slabikárom, ved aj tak chodily väčinou do školy už až keď mohli chodiť bosi a bez kabátov, veru kolko ráci už im aj mŕáz chrúnial pod nohami keď išli bosi do školy, Na dedine bosi chodiť nebolo nič divné, prečo by sa obúvaly deti? keď už starý ludia v lete chodili bosi, otrava krví, to bola bežná vec, vstúpil na sklo alebo si pichol do nohy klinec a dostal „bront“ otravu a už takmer ubožiacou bol konec musel zomrieť, k lekarovi

iet nemohol lebo nemal peniazi, nemal s čím zaplatiť
 za ošetrovanie o liekoch ani nehororiáde. Dnes sa to už ani ve-
 rit nechce že by to tak pred 5 rokmi bývalo, a veru je to
 pravda, lenže starý na to pomáli zabudajú, a mladí
 to ani verit nechce že by na ozaj mohol ľovek týchto pome-
 roch žiť. Vtedajší učiteľ ako je uprostred spomenutý Štefan
 Pach sa snažil dať svojim žiakom to možol, a to mu dovo-
 lovaly vtedajší moji paní, ale to nebolo všetko to čo potre-
 bovaly žiaci vediet do života, a pritom jedon učiteľ mal
 v triede 70-80. žiakov, nesacil ich už vyučovať všetkých,
 a pritom naša obec bola vidie Slovenská a nesmelo sa
 po slovensky vyučovať, všetky učebnice boli maďarské, ako
 Čítanka (olvásó könyv) Šlabikár (abecédkönyv) Földrajz (zemepis)
 Törtinelem (Historia) Termeszterajz (geographia) Számolokönyv
 (Počtovnica) jedine Katekizmus a biblika boli slovenské
 a takyeho učebnic sa museli učiť, nurž bolo to nechutné,
 pri tom po maďarsky sa na ulici pozdravovať, pred
 učením a po učení sa modlit po maďarsky, a ešte aj
 žiaci museli chodiť do kostola spievať po maďarsky
 Tak silno sa hľačilo na žiakov aby sa učili po maďarsky
 a preto to vyrievalo v mnoho prípadoch tak že maďarsky
 sa nenaucili a po slovensky keď sa naučili a s nevedeli

Škola sa úplne zmenila po prvej svetovej vojne tak že v roku 1919 bola maďarizácia zo škol vytlačená a začalo sa učiť po Slovensky a Česky, tu už bola povinná dochádzka do školy, a rodičia žiakov ktorí si rôzne členili dochádzku svojim deťom do školy boli hľastaný peniaznou pokutou alebo värením,

Este väčšia zmena nastala po druhej svetovej vojne v rokoch 1945 - 1961, kde sa zmenila úplne učeb na látka, nová laicka morálka sa zariedila do škol, a veci nepotrebné boli vytlačené z učebného programu este väčší dôraz sa kladie na povinnú dochádzku do školy a rodičia si aj navykli riadne posielat svoje deti do školy zriadilo sa rodičovské združenie, ktoré sa občas schádzalo v škole, škola sa postupne menila najprv bola 7. ročná dochádzka potom v roku 1949 sa zriadila 8. ročná dochádzka, kde sa už učili aj predmety z mestských a teraz je už 9. ročná škola, a po skončení devätnásťročnej dochádzky do školy este 2. roky povinnej majstrovskej školy takže je to 11. rokov pre ktoré musia žiaci pre iť školou to znamenaže žiaden občan nižšie 18. ročník nemôže byť na trvalo zamestnaný bez majstrovskej školy,

Pretoto obdobie tu učinkujú tyto učitelia;

Štefan Vrabeč riaditeľ školy	Emilia Pontešová
Božena Rolfsova zastupca riaditeľa	Pavol Boleček
Viera Dolnáková	Terézia Beráková
Bernardina Heničková	Olga Hrušovská
Dezsőre Ponteš	Mária Gravcová

je ich počtom 10. má ich byť 12, takže čo do zaplnenia 2. chybajú

Tento rok 1960/61. dochádza do školy 250. žiákov,

žiaci si odberajú svoje časopisy ktoré im dochádzajú
priamo do školy, sú to a počte

Pionierske noviny - - - 17 kusov

Zornička - - - - 49. kusov

Ohník - - - - 43 kusov

Taktiež odberajú Sovietske školské časopisy;

Barrinok - - - - 5. kusov

Pionerskaja Pravda - - 11. kusov

Zirkus - - - - 7. kusov

Družba - - - - 28 kusov

Materská škola bola zriadená v roku 1949, tu sa počet
malickejších žiačikov mení lebo tam dochádzka nie je povinná
pre tento rok vychovavateľkou je tu Olga Štrbová.

I Kozmonaut

Dna 12. IV. 1961. preletela celym svetom venuujuca zpráva vo všetkých novinách na celom svete písalo sa o tejto historickej udalosti = Človek vo vesmíre = Mierová výzva Sovietskeho svazu všetkym národom sveta.

Pri príležitosti tejto venujucej zprávy o tomto lete okolo zeme bola podaná zpráva ^{Pravda} o pristatí kozmickej lode ktorá doslovnne znie: Moskva 12 apríla 1961.

„V Sovietskom svare bola 12.aprila 1961. vypustená na obežnu dráhu okolo zeme prva koznická loda „Vostok“ vychod s človekom na palube,

Kozmonautom - pilotom kozmickej lode Vostok je občan Sväzu sovietskych socialistich republik letec major Jurij Alexejevič Gagarin.

Start kozmickej viac stupňovej rakety bol úspešny keď koznická loda ruskala pri kozmickú rýchlosť a oddeliila sa od posledného stupna rakety začala let okolo zeme.

Koznická loda s kozmonautom väzila 4725.kg. bez posledného stupna nosnej rakety. S kozmonautom Gagarinom bolo udriavané dvojstranne radiove spojenie. Radiotelemetrickym a televíznim systémom bol pozorovaný stav kozmonauta po čas letu. Vypustenie kozmickej lode = Vostok = na obežnu dráhu okolo zeme prekonal astronaut Gagarin uspokojuivo,

Major Gagarin po pristáty vyhlásil: Prosím aby stane a vlade a Nikitový Sergejovičovi Chruščovovi osobne bolo overené že moje pristátie bolo normálne, Cítim sa dobre žiadne zranenie nemám.

O morňo este k tomu dodat: Prevárame na vaj historickú epochu dejín ľudstva, Žpráva že Sovietsky človek navštívil vesmír za niekolko sekund obletela celú Zem, Celý svet blahoželal Sovietskym ľuďom k tomuto ohromujúcemu úspechu, je to triumf, nové výťartvo veci mieru, Stovky a tisice poďavných telegramov bolo poslane do Sovietskeho sváru prvemu astronautovi s majorom Gagarinom, medzi nimi tiež pozvanie aby navštívil Československo ktoré mu poslal s. prezident ČSSR Antonín Novotný, Gagarin pozvanie prijal a dňa 28. apríla navštívil Československo, Navštívil hlavne mesto republiky Prahu dostalo sa mu veľkeho uvítania, bol prítomný na zasadnutí vlády kde mu bolo odovzdane vysoké vyznamenanie - Hrdina socialistickej práce, Sudruž major Gagarin si prevev Prahu a podakoval sa za veľké povitanie, tiež za poďavne listy a telegramy v ktorých mu blahoželali za veľký čin ktorý prevedol, a na druhý deň odletel napäť do svojej vlasti.

Mesiac máj bol vždi mesiacom krásy a radosť tak aj toho roka bol vžäť slávnostny, slávnostny bol týmže po-

mesiac kaj
1961

celý mesiac sa konaly pamätné oslavy jubilea, 1. máj je sviátkom písanec bol dôstojne oslávený tohto roka v Nitre, ako v okresnom meste, kam bolí manifestovať aj náši občania, hlavne náša mládež sa veľkom počte zúčastnila na manifestácii v Nitre,

7. mája konala sa oslava 40. výročia od ualoženia Komunistickej strany Československa spojená s oslavou 16. rokov oslobodenia Sovjetskou armadou a pod fašismu a z Nemeckej okupácie, oslava bola zadržaná v Kultúrnom dome, slavnostný prejav predniesol predsedu Ďedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska sála Kultúrneho domu bola zaplnená obecenskrom, k tejto slávnosti náši pionery a školská mládež predniesla príležitostne básnie a spvery, tak tiež naše členky ČSÚ nerostaly stranou rasplievajú si krásne piesne a recitovaly revolučné básne v solovom vystúpení.

9. mája bolo slavnostné zasadnutie M.N.V. slavnostný prejav predniesol predsedu DOKSS v Lukáčovciach vo svojom prejave výdrikol uspechy našho socialistického štátneho sozdania doterajšie výsledky práce na ceste budovania nového spoločenského poriadku Komunizmu,

Návštěva Rakouských robotníků

Dňa 29. júla 1961. navštívila nášu obec 30. členná skupina Rakouských robotníkov, ktorá pri návštive v Československu ustavila sa v Lukáčovciach na štátnom majetku, kde im pripravili večeru, na večeru sa zúčastnily aj káštupovia

Okresného výboru komunistickej strany, ako aj tiež Okresného národného výboru z Nitry. Po vecery bola na ich počest zriadená tančiaca rábava v kultúrnej sále, tancovalo sa veselo spoločne snašim a robotníkmi až do 1. hodiny v noci, potom Rakousky hostia nasadili do svojho autobusu a odísli do Nitry kde mali prípravene nočné, odobierali sa veľmi ľahko odnás, lebo sa im tu líbilo,

Major German S. Titov je druhym kozmonautom sovietskeho II Kozmonaut
sväzu, Dna 6. augusta o 9. hod. bola v Sovietskom sväze vypustena druhá
kozmickej lodi (= Vostok II) na obežnu dráhu okolo Zeme, Kozmicka
lod ktoru riadil sovietsky občan letec kozmonaut major German
Štefanovič Titov, mala váhu bez posledneho stupna nosnej rakety
4731. kg. vo vzduchu kozmonaut lietal 25. hod. Uloha letu bola;
študovať vpliv dlhodobého letu po obežnej dráhe na ľudske organi-
zmu, a pristátie na povrchu Zeme, Kozmonaut si riadil lod
sam a zvolil si čas a miesto na pristátie,

5. Novembra 1961. zasiahla aj našu obec veľká snáhová Šíhová smrť.
burka spojená s výchoricou a daždom, snáhu napsadlo až do-
15 cm. ale sa dlho neudržal lebo dažd ~~ko~~ topil, stojí to za-
zmienku pretože tak ráčasú unás nervikol padat snáh, narobil
hodne škody hlavne na elektrickom a telefónnom vedení, posu-
valoval stĺpi potrhal droty, takže skoro týždeň to trvalo
pokial sa to všetko opravilo, a neušla tomu ani naša obec

blata byva vidiť Lukáčoviach moc ale tento ho bolo dospelovane a nielen telefonne a elektricke vedenie bolo potrhane ale aj vedenie miestneho rozhlasu tak doriadilo že ho Rada MNV za 7 mesiacov nemohla dat do poriadku,

Volby sudeov.

Dna 3. decembra 1961. boli prevedene volby sudeov a to volba sudeu do Okresneho súdu v Nitre (sudca povolania) a volba sudeov ktorí vykonavajú svoju funkciu pri svojom zamestnaní. Volbu sudeov predchádzalo predstavovanie sa kandidatov voličom, tých ktorí mali byť volení za sudeov na určité obdobie. Toto predstavovanie sa učinilo nato aby sa voličia spoznaly skandidátmi ktorých budú voliť. Takto predstavovanie sa prešielo dna 21. novembra v kultúrnom dome, a malo to slávnostný ráz, náši pionieri pozdravili kandidatov a odovzdali im kityce kvetov, po prijatí kvetov predstavil sa kandidát na súde Okresného súdu v Nitre Dr Luderit Mikus 46. ročný sudca z povolania bytom v Leopoldove, predstavil sa a prednesol reč o súdoch, a porovnal súdy za kapitalizmu a súdy v socialistickom riadení, za kapitalizmu súdili sudevia chudobu podľa svojej libovole, takže pre chudobu boli prisnejsie tresty ako pre boháčov za previnenie, dnesne súdy nemajú charakter trestny, ale majú charakter výchovny a napravný, polatiačí zákonné ustanovenia pre všetkých občanov rovnaku miere.

dalej hovoril pre aké veci sa ludia súdili pre maličkosti, jedon si vrazil advokáta aj druhý si vrazil advokáta ktorý ich majú zastupovať pri súdnom pojednávaní, a súdilo sa tak že spor sa vliekol 10-15 rokov, čoho teraz advokáty až na konec spor obydva prehrali a vyhrali advokáty, Konkrétnie poukáral skúsenosť s vlastnej praxe, že sa dva súdili a jedon porozmok ani jedon nechcel ustúpiť, súd trval 10. rokov až na koniec porozmok nemal takú cenu kolko bolo narobených súdnych trov, takže porozmok neostal ani jednému, jeho prednáška mala veľmi použímy ráz pre tých ktorí sa stada aj pre maličkosti súdia,

Po Dr. Mikusovi sa ešte predstavili kandidati do miestného súdu, tyto sú miestny občania, sú to:

Ľavol Tepličalsky 37. ročný robotník

Jozef Čebo 36 ročný robotník

Alžbeta Arďová 48. ročná družstevníčka

Gejza Čebo 36. ročný člen fRD.

Dňa 3. decembra 1961. v nedele sa otvorili dvere na Kultúrnom dome už včas ráno o 6. hodine, sála vyčistená a už pripravená na prijat voličov, a hned sa aj začalo voliť.

Všetkých roznamoch bolo zapisaných 907. voličov
Stohu mužských voličov 420, ženských 487. voličov.

Všetkých odovzdanych hlasov 884. bolo. 23 voličov

sa tu neručne naložila volby, boli odčesťovaný, a niektorí zas boli v lesoch mestnáiny, volby sa skončili o 16. hod.

Všetcičia kandidati boli riadne zvolení, po ich zvolení boli zarovlaný všetci na Okresny národný vybor do Nitry kde zložili predpisany slub že budú spravodlivo ako súdcovia svoju funkciu rastavat a že neschlami doveru voličov ktorú im prejavili svojim hlasováním. Súdcovia po zložení sluba odrieli menovacie dekreyty.

Počasie v roku

1961.

Rok 1961. bol dost vŕhosivý zo svojim počasím, a stojí

stránky že vodne zrásky neboli dlia potreby rovnomerne rozdelené, hlavné mesiace august a september nás zo suchym počasím potrásily, nedalo sa orat pod sejbu omeňkať a všetky práce najmä sejba pšenice a razi, siaľo dost neskoro čo má velký vliv na budúcu úrodu tak tiež hlboká seba pod jarné plodiny je oneskorená, ktoru rastavila zber kukurice, následne ŽRD skončilo vylamovanie kukurice 22. decembra, malo byť vylamovaný dost pekné počasie teplota vystúpila na 18°C a trvala až do 20. decembra, zatym ale začala teplota klesať a a 23. decembra už klesla až na 15°C pod nulu a veru v takom mraze kukuricu lámat už hodne aj ruky sriabre, nuri ale toto by mala byť taká poučka pre budúcnosť, aby sa kukurica nenechavala tak dlho na poli, lebo stoh je droják!

škoda, keď že zima práca sa tak dosledne neprevedie, a zatým taktiež zaostane hlboká orba ktorá má vliv na budúcu urodu. Keď vôlej prehľadu uvediem tu vodné zrážky za posledných 5. rokov, ktoré boli nasledovne:

v rokoch =	1958	1959	1960	1961	1962
január	31.3	23.	20.3.	26.1.	11.3.
Február	3.	30.7.	10.7.	57.3.	34.1.
Marec	17.1	6.7.	21.5.	5.7.	46.2.
April	80.8	10.9.	31.1.	28.2.	34.7.
Máj	58.	96.4.	24.7.	67.9.	68.3.
Jún	89.	59.2.	57.3.	77.5.	40.5.
Júl	116.	98.4.	135.4.	61.3.	34.2.
August	58.8	30.5.	23.3.	12.9.	23.4.
September	1.8	70.7.	29.2	6.7.	23.8.
Október	0.1.	49.4.	45.6	40.-	42.8.
November	25.8.	41.7.	55.6.	91.2.	136.8
December	87.5.	52.2	35.4.	32.8.	50.6.
Spolu =	560.9	568.1.	490.1.	507.6.	566.7

Rok 1962. sa raičin dol nepriaznivo dlho trvala zima, takže sa jar neskoro vytvárala, čo malo veľky vplyv aj na tohtočenú urodu, plodiny neskoro siate sa nestačily riadne v jarnej vlake vyvinut prie chladne počasie, a zatým

prišlo suché počasie ktoré trvalo takmer celý mesiac, tak tento rok bola slabá iroda na všetkom.

Štefan Babuľa
úraz

Dňa 17. I. 1962. sa prihodila taká nesúdená udalosť byvalý kolnik, dnes už dochodca Štefan Babuľa 79. ročník, ktorí pri svojom najmladšom sinovi siel narezať sečky pre sinovu kravu, sečkovacia bola hnáta elektrickým motorom nastielal slamu do truhly a akosik mu to nechcelo iet tak to musel potlačiť, nuri potlačil to, a išlo to, vďaka záťaly, len chyba bola tie záťaly aj jeho ľavej ruke, tu si stiahly až pod košicery, a tie ju bez citu začaly sekat na sečku, najprv prsty, dlaní, až aj rápatic, a tam sa rastavily, bol ihneď sanitným autom odvezený do Nitry do nemocnice, kde bol osúštený, a liečený, tam mu ruke museli ešte zkrátiť až po loket, po 2. mesiacoch sa vrátil do Lukáčoviec,

Istoži za zmienku je menovaný bol počas tvárnia Slovenského štátu vládnym komisárom v obci Lukáčovciach a tak tiež za celý svoj život bol členom obecného zastupiteľstva za stranu Hlinkova Slovenskú Ludovú Stranu, ale po pri svojich funkciách nemal ramečanie protirobotnické.

Rudolf Strehay
zomrel

28. IV. 1962. zomrel predseda Slovenskej národnej rady s. Rudolf Strehay vo veku 48 rokov.

Táto zpráva zarmutila každého rodu verného Slováka, časopisi priniesly v ten deň zprávu z jeho fotografie s čiernym osamováym sornamom, Odísiel verry syn strany a robotnickej triedy, Sadr. Strehay, zoslane noviny zapisany v historii Komunistickej strany Československa a väčšieho pracujúceho ludu v našej vlasti

Dna 11. a 12. augusta 1962 boli v Sovietskom svere Kormonauty vypustené do Vesmíru nove dve kozmické lode riadene ludmi, na palube jednej bol sovietsky občan Pavol Romanovič Popovič, a na druhej bol Andrijan Grigorovič Nikolajev. Kozmické lode boli pomenované „Vostok III. a Vostok IV.“. Kozmická lod „Vostok IV.“ lietala okolo zeme bez prestáania takmer 100. hodín, Kormonauty boli stále v spojení zo zemou a boli tiež pozorovaní zo zeme pomocou televízie. Bol to hrdinu svetového leta a významný návrat. Toto bol úrasny triumf sovietskej vedy a techniky, týmto letom bola vzdálosť Zem - Mesiäc mnoha krát prekonaná.

Na začiatku roka 1962. stala sa sменa v M.N.V.
s. Michal Čapek ktorý zastával úrad tajomníka rady mestského národného výboru, po svoj zdravotny stav vzdal sa tohto úradu, na jeho miesto nastúpil za tajomníka rady M.N.V. s. Peter Gajarsky.

Zmena tajomníka rady M.N.V

Najvýznamnejšou udalosťou v tomto roku (1968) bolo
to, že sa konal v Prahe 4. decembra a dňa 5. dňa historický
12. zjazd Komunistickej strany Československa, ktorý schodno-
tyl prácu strany za obdobie od 11. zjazdu, a prijal urnesenie
podľa ktorého sa má ubierať cely nás hospodársky
a politicky život, hľavne bolo konstatované že nás polnospo-
podárska výroba rastáva, preto sa robia potrebné opatrenia
na zlepšenie tohto stavu.

130

96

12.6